

«Πεθαίνω από το τραύμα που με δοξάζει»

Του **ΒΑΣΙΛΗ Κ. ΚΑΛΑΜΑΡΑ**

Γιατί, όμως, επιμένει τόσο πολύ στον έρωτα ο 65χρονος Γάλλος συγγραφέας Πασκάλ Μπρικνέρ; Γιατί εξακολουθεί να αναρωτιέται για «Το παράδοξο του έρωτα», όπως είναι ο τίτλος του νέου του βιβλίου που μόλις κυκλοφόρησε στα ελληνικά (μετάφραση: Σώτη Τριανταφύλλου, εκδόσεις Πατάκη); «Αυτό το βιβλίο», εξηγεί ο Γάλλος συγγραφέας και διανοητής —ο οποίος συνέδεσε το όνομά του με τους Νέους Φιλοσόφους—, «γράφτηκε για όσους αρνούνται τον εκβιασμό, για όσους δεν θέλουν να εγκαταλείψουν το παλιό θέατρο των παθών, χωρίς ωστόσο να απορρίπτουν τις αλληγίες που έχουν συντελεστεί». Μοντέρνοι και παραδοσιακοί; Νέοι και παλαιοί; Σ' αυτούς απευθύνεται; Ναι, σ' αυτούς.

Και τι ακριβώς χαρακτηριστικά διαθέτουν; «Αντίθετα από τους συντηρητικούς, χαίρονται για τα κεκτημένα δικαιώματα· αντίθετα από τους προοδευτικούς, δεν αισθάνονται μειονεκτικοί επειδή οι επιθυμίες τους είναι παραδοσιακές». Πώς, όμως, έζησε η δική του γενιά τη σεξουαλική απελευθέρωση; Δεν τη λουστράρε με την πατίνα του χρόνου ο ερωτογράφος: «Για να είμαστε ειλικρινείς, στο αποκορύφωμα των ήλικων χρόνων 1960-1970 βρισκόμασταν στη μέγικη αυτού του παλιού κόσμου από τον οποίο ισχυριζόμασταν ότι είχαμε απομακρυνθεί. Ημασταν ελευθερόφρονες με αντιφάσεις, ρομαντικοί Δον Ζουάν, συναισθηματισκοί ηδονιστές, ταλαντευόμενοι ανάμεσα σε δύο στάσεις ζωής: στη σταθερότητα και στην ερωτική ανεμελιά. Ημασταν ξεπερασμένοι ως προς τις ροπές μας και επαναστάτες ως προς τις δηλώσεις μας».

Αρα, ύστερα από όλον αυτόν τον ρομαντικό δον-ζουανισμό, τι απέμεινε; Ο Πασκάλ Μπρικνέρ «σοβαρεύει», υποστηρίζοντας «αυστηρά»: «Ελευθερία δεν σημαίνει χαλάρω-

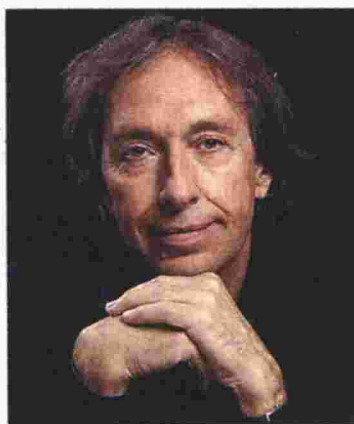
ση των ηθών και των ευθυνών, αλλά αύξηση της υπευθυνότητας. Η ελευθερία δεν ελαφραίνει το άτομο, αντιθέτως το βαρύνει. Λύνει λιγότερα προβλήματα από τα παράδοξα που δημιουργεί. Αν ο κόσμος φαίνεται μερικές φορές σκληρός, είναι επειδή έχει "χειραφετηθεί" και επειδή η αυτονομία του καθενός σκοντάφτει πάνω στην αυτονομία των άλλων και τραυματίζεται, ποτέ δεν υπήρχαν τόσοι περιορισμοί και βάρη στους ώμους μας. Αυτό το φορτίο εξηγεί εν μέρει τη σκληρότητα των σύγχρονων ερωτικών ιστοριών».

Παρ' όλα αυτά η Δύση εξακο-

λουθεί να αναζητεί το μεγάλο έρωτα και να επενδύει υπερβολικά σ' αυτόν: «Απαιτούμε να μας σαγηνεύει, να μας σκληβώνει, να μας λιτρώνει. Σε κανέναν πολιτισμό δεν αποδίδεται στον έρωτα τέτοια μεγαλειώδης φιλοδοξία», αποφαίνεται. Και έχουμε κάθε λόγο να τον πιστεύουμε. Αλλήωστε, δεν είναι τυχαίο το μότο που χρησιμοποιεί από τα «Κάρμινα Μπουράνα»: «Πεθαίνω από το τραύμα που με δοξάζει».

Με το μυθιστόρημα «Τα μαύρα φεγγάρια του έρωτα», ο Πασκάλ Μπρικνέρ έφερε μία νέα εσάνς ερωτισμού στις αρχές της δεκαετίας του '80. Τα απόνερα της σεξουαλικής επανάστασης είχαν αρχίσει να κοπάζουν, όμως η νεοελληνική κοινωνία ζούσε την αρχαικότητα των κυμάτων της Αλληγίας. Η νέα πολιτική είχε μετατρέψει τους πολίτες σε μονόξυλα ενθουσιασμού, που τα σήκωνε και τα βύθιζε. Οι επιβάτες δεν μπορούσαν να φανταστούν, ούτε στο πιο εφιαλτικό τους όνειρο, τη σημερινή συνεχιζόμενη πορεία προς το βυθό...

Η Ελλάδα ακόμη υπάκουε στην έννοια του χειροποίητου, οι υπολογιστές ούτε καν είχαν βγει στη μαζική παραγωγή και κατανάλωση, το Διαδίκτυο αποτελούσε θέμα μόνον των μυθιστορημάτων επιστημονικής φαντασίας. Οι ερωτικές φωτογραφίες κυκλοφορούσαν στην Ομόνοια και σε σεξ σοπ περίξ της «αμαρτωλής» πλατείας, τα τσοντάδικα έκοβαν καθημερινά αμέτρητα εισιτήρια. Δεν είναι όπως σήμερα, που χιλιάδες ιστότοποι κατακλύζουν την οθόνη μας με άπειρες φωτογραφίες σοφτ ή χαρτν ερωτισμού. Η παλιά Ελλάδα πέθανε και δεν είμαι σίγουρος αν η νέα θα ζήσει...

Νέο βιβλίο του Πασκάλ Μπρικνέρ κυκλοφορεί στα ελληνικά

Η Δύση εξακολουθεί να αναζητεί το μεγάλο έρωτα και να επενδύει υπερβολικά σ' αυτόν, αποφαίνεται ο Πασκάλ Μπρικνέρ. Μαρμάρινο σύμπλεγμα (0,55 x 0,125) από τη Δήλο (100 π.Χ.), με την Αφροδίτη, τον Πάνα και τον Έρωτα. Στη βάση διαβάζουμε: «Διόνυσος Ζήνωνος του Θεοδώρου Βηρύτιος, ευεργέτης, υπέρ αυτού και των τέκνων, θεοίς πατρίοις»